

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за даване на образователно - научна степен "доктор"

Автор на дисертационния труд: **Пламен Николов Димитров**

Тема на дисертационния труд: "Усъвършенстване на логистичното осигуряване на военноморския компонент в операции в отдалечени райони"

Научна специалност: 05.12.01 "Организация и управление на въоръжените сили"

Докторска програма: "Организация и управление на въоръжените сили"

Изготвил становището: доцент д.н. Кирил Николов Колев, Ръководител на катедра "Организация и управление на тактическите подразделения на ВМС" – ВВМУ "Н.Й. Вапцаров"

1. Актуалност на разработвания проблем.

Съвременната действителност изисква разрешаване на проблемите, предизвикващи въоръжени конфликти, на мястото на тяхното възникване. Активното международно възпрепятстване на проблемите изисква предотвратяване разширяването на техните отражения, т.е. постига се тяхното капсулиране в пространствените граници на възникване с последващи последователни действия за ограничаване, затихване, преодоляване на последиците и възстановяване на първоначалното устойчиво обществено състояние. В обратният случай, проблемите си проправят път чрез разширяващите се отражения с масовите премествания на хора, които са техни носители, а впоследствие се връщат към първообразите си с обхващането на нови територии. В обществото все повече се наблюдава утвърждаване на тенденцията за проактивно откриване и разрешаване на проблемите, предизвикващи въоръжени конфликти. Несвоевременното и неадекватното разрешаване на проблемите води единствено до тяхното запазване и разширяване. Позитивните решения водят до международни действия в непосредствено прилежащите области на границите на конфликтните зони, т.е. в относително отдалечени райони.

Преодоляването на отраженията на съществуващите въоръжени конфликти в актовете на тероризъм, дейностите на международните престъпни организации с незаконния трафик на хора, оръжия, наркотици, бежанци, често е невъзможно без използване на международни военни формирования с техните сухопътни, военновъздушни и военноморски компоненти.

НАТО и ЕС развиват способности за ограничаване и преодоляване на проблемите от въоръжените конфликти и техните отражения, включително

и с изграждането, поддържането и развитието на международни военни формирования. Международните военни формирования се прехвърлят на голямо отдалечение от районите си на постоянна дислокация във враждебна среда с голяма продължителност на изпълнение на поставените задачи. Тези условия изискват развитие на оперативна съвместимост в отделните компоненти до необходимата експедиционна самостоятелност, отговарящи на време-пространствения обхват на изпълняваните задачи.

Свой принос имат и българските военноморски сили, които поддържат и развиват способности (кораби от декларираните сили) за провеждане на експедиционни операции, съвместно със съюзниците от НАТО и ЕС в открития океан и крайбрежните води с изпълнение на целия спектър от мисии и задачи. Това изисква съответна организация на тяхната дейност, включително своевременно и адекватно логистично осигуряване на всички етапи на възлаганите мисии и свързаните съставни задачи (подготовка, придвижване до района, изпълнение, завръщане, възстановяване), включително с ротация на отделни елементи от компонентите въоръжени сили.

Актуалността на дисертационния труд произтича от необходимостта за последователно развитие на системата за експедиционно логистично осигуряване на корабите от декларираните сили на Република България за многонационален военноморски компонент, при отчитане на анализа и оценката на придобития национален опит и се съпостави със съществуващата практика в останалите държави – членки на НАТО и ЕС.

Развитието на националната система за логистично осигуряване е резултат на съвместните взаимодействия на съществуващите текущи потребности и икономическите възможности за тяхното изпълнение. Подобно развитие със своята обричаща реактивност създава твърде голяма неопределеност по изискванията за адекватност и своевременност. Анализът и оценката на съществуващия национален и международен опит и обвързването му с конкретните условия за изпълнение на възможните перспективни задачи подпомагат да се разкрие степента на съответствие на съществуващата организация и необходимостта от допълнителното ѝ адаптивно изменение, към променящите се условия. Подобно развитие е непрекъснат итеративен процес, а не реалността на дискретните дейности за временно решаване на текущи потребности. Впоследствие, резултатите от обобщеният анализ и оценка придобиват своите ситуационни форми на приложение в средата на осъществяване, а следователно преминават в подчинение на конкретиката на ситуационните контрол и управление. Към настоящия момент липсва обобщаваща разработка на подобна тема.

Средата на осъществяване с присъщите ѝ условия налагат качествено различно планиране, организиране, координиране и контрол на логистичното осигуряване на експедиционния военноморски компонент. Натрупаният опит изисква анализ и оценка, разкриващи насоките за развитие на системата за експедиционна логистика, което обосновава **актуалността на формулираната цел** на дисертационния труд. Формулираната цел на дисертационния труд намира своите адекватни конкретни решения в **определените основни научноизследователски**

задачи.

Големият времево-пространствен и множественият ситуационен обхват на темата налага поставянето на ограничения, които определят границите на областта на дисертационното изследване. **Възприетите ограничения** от автора точно определят обхвата на дисертационното изследване, като в установените граници му придават необходимият краен цялостен завършен вид.

Дисертационният труд е структуриран в увод, три глави и заключение. Използваната структура отговаря на класическата логическа изследователска схема. В интерпретацията на автора, първата глава представя обзорен преглед на средата и условията на възникване на проблема, втората глава представя аналитичният етап на неговото изследване с преглед и съпоставяне на съществуващите добри практики, а третата заключителна глава представя синтезираните решения на изследването. В последователността на изложението, **първата глава** решава първата научно-изследователска задача. Резултатите от изпълнението на първата научноизследователска задача създават достатъчна основа за последователното решаване на втората и третата научно-изследователски задачи във **втората глава**. В **третата глава** въз основа на получените аналитични резултати от втората и третата научноизследователски задачи се синтезират предложения за усъвършенстване на установената система за логистично осигуряване на кораби от декларираните сили по изпълнение на поети международни ангажменти от Република България, с което се решава четвъртата научноизследователска задача. Структурно-логическата схема успешно обвързва научноизследователските задачи с избраната структура на дисертационното изследване.

2. Професионална компетентност и литературна осведоменост на докторанта

Докторантът има много добри компетентности в областта на военноморската логистика придобити въз основа на дългогодишния му опит на логистичен офицер във ВМС, достигнал до длъжността заместник-началник на управление „Материално техническо и медицинско осигуряване” в Главен щаб на Военноморските сили, гр. Варна. Продължава службата си като началник на направление „Морска техника” в управление „Логистика” на Генералния щаб на Българската армия и началник на отдел „Материални средства и услуги” в Съвместното оперативно командване в гр. София.

Участието му като национален представител в различни работни групи на НАТО в областта на логистиката се оказва изключително полезна при творческото адаптиране на международния опит в областта на логистичното осигуряване на националните ВМС за целта и определените научноизследователски задачи на изпълненото дисертационно изследване.

Докторантът показва отлично познаване на състоянието на проблема, оценява творчески информационните източници в използваната литература и сполучливо го представя в изложението на дисертационното изследване. Посочените информационни източници са използвани коректно, уместно и

точно в дисертационното изследване.

Докторантът притежава значителен творчески потенциал, което ще му помогне в перспективната работа по подобни проблеми.

На този етап няма данни резултатите от работата му да са цитирани в разработки на други автори.

3. Избрана методика на изследване

В методиката на изследването е използван системният подход, с конкретно прилагане на историческият, логическият, структурният, функционално-стойностният и количествено-качественият анализ. Системният синтез може да се открие в третата глава, където на основата на получените аналитични резултати са изведени необходимите оптимизационни решения за усъвършенстване на системата за логистично осигуряване на корабите от декларираните сили на националните ВМС.

Избраната методика на изследване отговаря на поставената цел и съставните научноизследователски задачи на дисертационното изследване.

4. Характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е разработен в обем от 200 страници, от които 157 страници основен текст, включително 20 фигури и 11 таблици, и 6 приложения в обем от 45 страници. В използваната литература са посочени 78 източници, от които 42 са на английски език, част от които са основните нормативни и доктринални документи в областта на логистиката на НАТО и ЕС.

Докторантът разкрива влиянието на експедиционните операции по морска сигурност върху логистичното осигуряване на военноморският компонент. На базата на извършения от докторанта анализ на характера на съвременните морски операции са разкрити основните способности и тенденции за логистично осигуряване на военноморският компонент. Националните военноморски сили са в състояние да постигнат по-лесно необходимите нива на оперативна съвместимост при изпълнението на съвместни задачи, включително в областта на военноморската логистика, като прилагат съвместни оперативни процедури и стандарти в хода на подготовката и провеждането на операции и учения. Използването на възможностите на агенциите на НАТО допринася за по-добра организация на военноморската логистика, като способства за постигането на максимална ефективност на логистичното осигуряване на минимална цена.

Установена е целесъобразността от предварителното постигане на оперативна съвместимост в отделните компоненти до необходимата експедиционна самодостатъчност, отговарящи на време-пространствения обхват на изпълняваните задачи от корабите от декларираните сили на ВМС.

5. Научни и научно-приложни приноси

В резултат на извършените изследвания в дисертационния труд са дадени целесъобразни предложения за усъвършенстване на управлението на логистично осигуряване на кораби от декларираните сили за участие в операции в състава на многонационален военноморски компонент.

От декларираните приноси определям за принос с научно значение доразвитието на постановките за мястото на военноморската експедиционна логистика в морските операции по сигурността.

Определям за приноси с приложно значение:

- направленията за усъвършенстване на системата за логистично осигуряване на корабите от декларираните сили на ВМС за участие в състава на многонационален военноморски компонент в операции в отдалечени райони;

- препоръките за подобряване на логистичните способности на корабите от декларираните сили на за пълноценното им участие в многонационални операции;

- стандартната оперативна процедура за прилагане във ВМС при ползване на пристанищни услуги зад граница;

- документацията на курс за обучение на командири и логистични офицери от ВМС.

Приемам, че основните научни и научно-приложни приноси са лично дело на автора на дисертационния труд.

6. Оценка на публикациите

По дисертационният труд са направени три публикации, които са самостоятелни. Две от публикациите са представени и са влезли в сборниците с материали на международни конференции. Публикациите отговарят на целта и научно-изследователските задачи на дисертационния труд и показват наличието на предварителна работа от докторанта, която надхвърля периода на подготовка и разработване на дисертационен труд.

По публикуваните резултати от изследването и дисертационния труд не ми са известни цитирания от други автори.

7. Използване на резултатите от дисертационния труд в практиката

Резултатите от дисертационния труд могат и трябва да бъдат използвани в практиката на дейностите извършвани от командирите и експертите от ВМС при подготовката и изпълнението на поставените задачи от корабите от декларираните сили за участие в многонационални операции по морска сигурност. По същество, недеklarирането на проблеми в логистичното осигуряване не от тяхната липса, колкото от желанието за тяхното ситуационно решаване в последователността на тяхното възникване. При подобен подход не може да се разчита на ефективен, ефикасен и действително оптимален подход за тяхното решаване, тъй като необходимостта и времевата недостатъчност не спомагат за търсенето и намирането на алтернативи. Необходимостта е винаги безалтернативна и изисква ситуационно управление и контрол. Обобщените решения също изискват ситуационна адаптация. Времевите и финансовите загуби при адаптация на предварително разработени обобщени решения към условията на конкретната ситуация са много по-малки, поради възможността за сравняване на адаптации с техни първообрази.

Към момента на представяне на дисертационния труд липсва

удоверителен документ за използване на неговите резултати в практиката на ВМС.

8. Препоръки за бъдещо използване на научните и научно-приложните приноси

Постигнатите резултати от дисертационния труд е целесъобразно да бъдат използвани за:

- усъвършенстване на логистичната система на ВМС;
- повишаване на логистичната подготовка на военнослужещите от ВМС на основата на предложения от автора курс;
- при разработване и усъвършенстване на съществуващата нормативна база на логистичните дейности във ВМС.

9. Оценка на представения автореферат

Авторефератът отговаря на изискванията по обем (36 страници) и качество на изпълнение. Авторефератът представя в рефериран вид дисертационният труд с компактно отражение на всички основни задължителни елементи, така че да се придобие достатъчно пълна представа за извършената дейност, използваните средства и получените резултати.

10. Други

Относителна слабост на дисертационният труд е липсата на оценка от вероятният му ползвател – националните ВМС. Това не омаловажава достойнствата на представения дисертационен труд, а по-скоро е показателно за непознаване на същността на основните проблеми и подходът за тяхното разрешаване при логистично осигуряване на кораби от декларираните сили на националните ВМС.

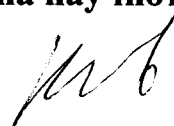
11. Заключение

Дисертационният труд на тема „Усъвършенстване на логистичното осигуряване на военноморския компонент в операции в отдалечени райони“, разработен от докторанта инж. Пламен Николов Димитров е задълбочен и добре оформен научен труд, изследващ и решаващ актуален проблем на теорията и практиката на военноморската логистика.

Обемът и качеството на представения дисертационен труд, обявените наци и научно-приложни приноси и перспективните възможности за тяхното доразвитие ми позволяват да дам **положителна оценка** и препоръчвам на останалите членове на научното жури да присъдят научна и образователна степен “доктор” по научна специалност 05.12.01 “Организация и управление на въоръжените сили” на инженер **Пламен Николов Димитров**.

Член на научното жури:

Доцент д.н.

Кирил Николов Колев

06.04.2015г.

Варна